

ЗА ПАТРІАРХАТ

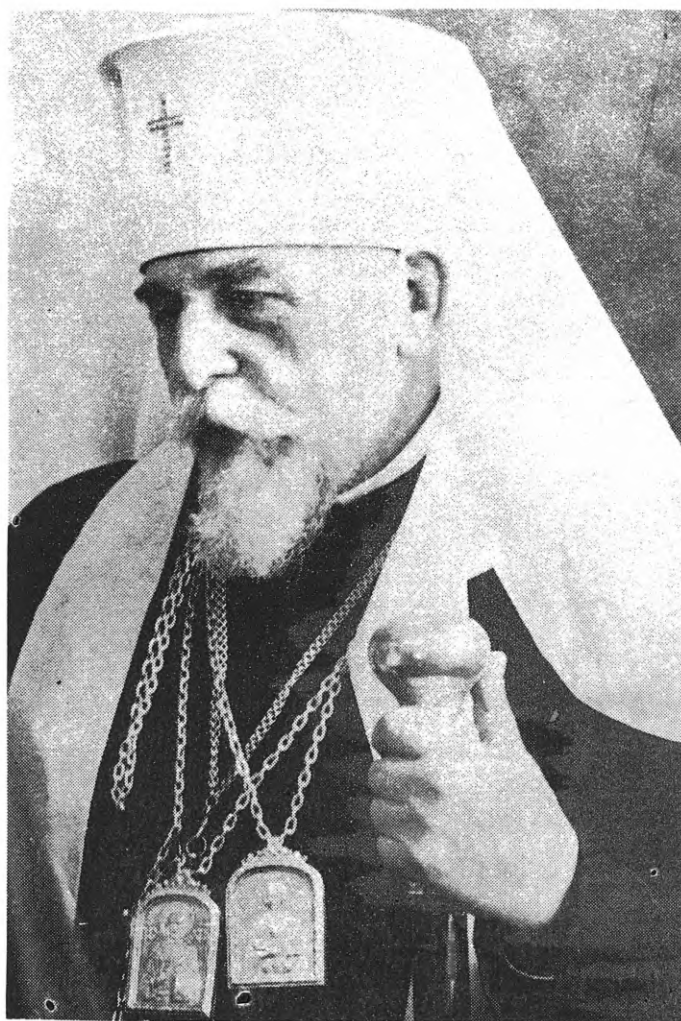
БЮЛЕТЕНЬ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

ЧИСЛО 2.

ЛИПЕНЬ, 1968

РІК II.

ВІТАЙ НАМ НАШ АРХИЄРЕЮ

Ф І Л Я Д Е Л Ь Ф І Я , П А .

ЗА ПАТРІЯРХАТ

Видає:

Крайова Управа Товариства
за Патріархальний Устрій
Української Католицької
Церкви

FOR THE PATRIARCHATE

Published by:

Society for Promotion of the
Patriarchal System in the
Ukrainian Catholic Church

Редакційна Колегія:

інж. Степан Процик /головний редактор/, Др. Зиновій Гіль, Богдан Ясінський

Адреса Редакції:

Ukrainian Catholic Association
P. O. Box 11012
Philadelphia, Pa. 19141
U.S.A.

ЗА ПАТРІЯРХАТ виходить 4 рази на рік /квартально/
Річна передплата \$2.00

Статті підписані авторами, чи ініціалами автора, не конче висловлюють
погляди та становище редакції

З М І С Т

- I. Всенарадна Єдність і Відданість Блаженнішому Верховному Архiepіскопові
Кардиналові Йосифові Сліпому о. В. Білинський
2. Владики Канади Витають Голову Всієї Української Помісної Церкви
3. Незабутні Хвилини з Патріярхом Наших Душ В. Качмар
4. "Післав Тебе Господь до Нас Мойсеєм" Др. З. Гіль
5. "В Єдности Сила Народу" С. Процик
6. Настільна Книга о. Б. Смик
7. Українська Католицька Церква на Роздоріжжі /Стаття З/ В. Маркусь
8. З Приводу Подорожі Верховного Архiepіскопа Кардинала Йосифа Сліпого до
Канади і ЗСА Президія ЗП УГВР
9. І Знава "Радість зі смутком обнялись"
10. З Діяльності Нашого Товариства
- II. Резолюції Загальних Зборів Товариства за Патріярхальний Устрій Україн-
ської Католицької Церкви

о. Володимир Біликський

ВСЕНАРОДНА ЄДНІСТЬ І ВІДДАНІСТЬ БЛАЖЕННІШОМУ ВЕРХОВНОМУ
АРХИЕПИСКОПОВІ КАРДИНАЛОВІ ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ

Весь український нарід вже вдруге маніфестує свою любов і відданість Блаженнішому Верховному Архиепископові Кир Йосифові Сліпому. Перший раз ми бачили цю маніфестацію всенародної любови й відданости під час Його заслання на Сибірі, коли вся Україна і весь розсіяний по світі її нарід без огляду на свої дрібні порізнення виявляв свою журбу про Його долю, чи то спільними молитвами, чи то апелями до могутніх світу цього, в захист Його особи. Цією дорогою український нарід доказав свою єдність згуртувавшись навколо цього неоспорюваного авторитету нашої Церкви на Україні і в цілому світі, і тоді ніхто не заперечував нашої єдности, і ніхто не оспорював авторитету Блаженнішого і Його зверхництва над цілою нашою церковною структурою. Якщо були одиниці з відмінними думками, то вони мовчали перед загальною волею народу, і перед духовим провідником знедоленої, поневоленої і по світі розсіяної християнської України: Тоді ще ніхто не зважився забороняти українським людям просити Святішого Вітця, щоби він вставився за нашим Митрополитом – каторжником, не тільки молитвами, але і своїми дипломатичними можливостями. Тоді ще у всіх церквах дозволено було молитись за Його збереження, за Його повернення на волю, за зменшення Його мук і за нагоду мати Його Архипастирем і головою цілої нашої церковної будівлі.

Із гарячими проханнями й молитвами нашого народу і Його священства прийшла Божа поміч, бо за стараннями тодішнього Папи Римського Івана Двадцяттредого наш тодішній духовий зверхник, Митрополит Львівський, був звільнений із заслання. Він замешкав у Римі, удостоївся номінації Верховного Архиепископа, опісля Кардинала, і був визнаний майже цілим християнським світом як Митрополит-мученик, Ісповідник Віри. І разом з тим сталося ще одне неочікуване: Верховного Архиепископа вільного, такого що може кожної хвилини промовити своїм людським голосом і сказати своє батьківське слово до кожного, почали поминати в наших церквах менше, як тоді, коли Його між нами не було. Колись забороняли Його споминати сталінські дракони, КАГБісти й атеїстична влада на Україні, а сьогодні ще не дала доручення на поминання Блаженнішого тут, у вільному світі, наша таки церковна влада.

Аж по пяти роках з дня повороту з неволі український нарід маніфестує вдруге свою лояльність і свою відданість своему Архипастиреві. Це бачимо у більших містах Канади і ЗСА, і немає сумніву, що такий самий імпазантний вияв любови він заманіфестує усюди, де тільки завітає Його Блаженство. Таких маніфестацій почувань і таких виявів лояльності до Його влади не бачила ще Канада, і не удостоївся ще жадний церковний достойник у Новому Світі. І це не тільки маніфестація почувань людських, але передовсім, і найважливіше, маніфестація волі людей зрілих, нації думаючої, народу з його традицією і глудом. Може декому і хотілосьби, щоби вісімнадцятирічне терпіння на засланні і пятирічне мовчання у Ватикані нашого Ісповідника Віри збулось лише на пишних маніфестаціях й концертах, або ще й на споживанні дарів Божих під час бенкетів, і щоби нічого більше з цього не залишилося. Наші ієрархи, наше священство і миряни, усі комітети для влаштування привітальних імпрез мусітимуть дбати про те, що це не лише емоція говорить, але це вимога за добро і розвиток наших релігійних і національних цінностей, це голос зрілости нашого розкиненого по світі

народу, це церковно-політична вимога нашому й зовнішньому світові. Це доказ цілому світові, що наш нарід вмів терпіти, вмів жертвувати життям своїм священників-мучеників, найкращих синів-вірних, але і вмів говорити зрілою політичною мовою, коли треба обстояти свої церковні і національні цінності, коли треба з такою ж жертвенністю обстоювати єдність і неподільність нашої Страдницької Церкви. І цей голос самооборони нашої Церкви мусить бути з вірою, силою і з переконанням.

Зрозуміло, що знайдуться серед нас "лейстровики", яким тяжко до рішучого слова, яким краще булоб може і з чужими панамі в згоді бути, і свою владу толерувати. Це наша слабкість, і це слабкість кожного народу. У такій ситуації треба вміти слабкість підлічити, щоби вона не поширилась по організмі. Але не можна повністю віддатись таким дрібним суперечкам, і стратити з очей головну ціль. Головну ціль треба мати завжди перед очима, і коли навколо цієї головної цілі змобілізуються тисячні колони людей українських, коли маніфестацію їхньої волі почує весь світ, і коли правильність його вимог зрозуміє кожний, тоді і така мала слабкість залікується, і тоді вже усі як один "великого багатимуть".

Коли йдеться про сучасну хвилину, коли наш Архипастир починає брати керму в руки, жадна кон'юктуральність не сміє збити нас із правильного шляху, чи відтягнути нашу увагу від головної мети.

Наша головна мета - це єдність і неподільність нашої Церкви, завершена у патріархальній системі. Це право нашої Церкви і нашого народу, а не діло ласки, чи милосердя чийогось. Це діло християнської справедливості. Тому не час тепер зосереджуватись над блудами наших одиниць, чи обтяжувати нашу увагу підрядними справами. Коли Блаженніший посвячує свої сили на трудні й обтяжені візитації наших церков і місць поселення, не сміємо обтяжувати його уваги малими непорозуміннями, але спрямувати наші зусилля до основного, до великого, і даймо йому всяку можливу підтримку в його намаганнях і його ідеях, бо її він конечно потребує, і по неї він до нас приїхав.

Нехай же благословить Господь нашого Верховного Архiepіскопа і його працю для єдності нас усіх!

50 років тому відвідував Слуга Божий Кир Андрей усі краї нашого поселення, від Аргентини аж до Канади. Турбувався про номінування там українських єпископів, які сьогодні розрослися в численні єпархії та митрополії одної великої Української Католицької Церкви, розсіяної тепер по цілому світі. Ця єдність нашої Церкви також була ідеєю і ціллю праць Великого Митрополита, якої завершення бачив він у створенні Київського патріархату.

Тимто стремління до тісного об'єднання всіх наших екзархатів, єпархій і митрополій по веьому світі в однім українськім Київсько-Галицькім патріархаті є й для нас усіх зобов'язуючою програмою.

(З промови Кир Максима Германюка, Митрополита Канади, в Римі 7 листопада 1965).

"ВІН В ІМ'Я ГОСПОДНЄ - ЦЕ МИ ЗНАЄМО І ВІДЧУВАЄМО - ПРИХОДИТЬ ДО НАС, ЯК
ГОЛОВА ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ
І ДРУГОГО, ІНШОГО НАМ НЕ ШУКАТИ І НЕ ЖДАТИ"

Із "Привітання від усієї Української Католицької Ієрархії"
МИТРОПОЛИТ МАКСИМ ГЕРМАНЮК:

"... Наш український нарід переживає сьогодні один із найтрагічніших моментів своєї історії. І в цю грізну добу Боже Провидіння посилає нам людину не з бажанням володіти, не з претенсіями наказувати, але своїм прикладом заохочувати. На його руках і ногах, на його тілі є блізні він ран, незатерті сліди терпіння за віру і нарід. Боже Провидіння хотіло, аби його устами промовило терпіння, аби ми, Українці мали щастя бачити Українську Церкву під Вашим патріяршим проводом. Час уже надходить, коли ми зможемо привітати Вас на патріяршому престолі свободної України..."

Із проповіді на Торжественній Соборній Архисерейській Божественній Літургії в Торонто:

Преосв. КИР ІЗИДОР БОРЕЦЬКИЙ:

"... Сьогоднішній день для нас - це Зелені Свята, які святкуємо на згадку зіслання Святого Духа на Апостолів, які після того нічого не боялися. Сьогодні на нас сходить Святий Дух. Ще так недавно наш Архисерей був на каторзі. Ми молилися за його рятунок. Госпадь вислухав наших молитов. Сьогодні радіємо всією душею та дякуємо Господеві,...

... Волею Божого Провидіння, Ісповідник приїхав на Ватиканський Собор. Він - муж Божого Провидіння. Він пізнав причини нашої слабости і наших невдач та запропонував Отцям Собору організаційне завершення Української Католицької Церкви Патріярхатом. Цього ще досі не сталося, але тільки формально, бо для нас, Українців католиків, наш Патріярхат уже існує і ми маємо щастя сьогодні вітати між нами нашого Патріярха.

Блаженніший Отче, ведіть нас до відновлення нашого життя, ми підемо за Вами!"

З слова на Ювілейному Бенкеті Торонтонської Єпархії:

Преосв. КИР ІЗИДОР БОРЕЦЬКИЙ:

"... Ми, Ваша Еміненціє, лише тому просили,щоби по скільки терпіннях по скільки страждань і журбі за долю нашого українського народу і нашої Церкви, ми хотіли - як найліпші і найвірніші діти своїм батькам, а в тому випадку ми нашому батькові, нашому патріярхові - зробити з цього приємність

... І, Ваше Блаженство, ці Ваші слова виходять з уст і душі освячених вогнем терпінь, подібно як Госпадь велів своєму ангелові освятити і очистити вогнем уста пророка, заки він зачав пророкувати. У перших віках християнства, в часі переслідувань за Христову віру, декого Госпадь зберігав від мученич.ї смерти тільки на те, щоб вони повнили Божу волю і щоби вони доконували великих діл, яких інші не могли виконати. Ми бачимо у Вашій особі такого Ісповідника, якого Госпадь зберіг в чудесний спосіб, післав нам поза межі Батьківщини, Батьківщини скривавленої, мученої, щоб Ви усунули з-поміж нас незгоду, принесли мир, взаємну любов, та тому, щоб нас споїли в один церковний моноліт, щоб наша Церква росла, процвітала і молодша

У Вашій особі ми бачимо символ нашої Церкви, яка разом з Вами пережила жорстокі переслідування, але вона також в чудесний спосіб буде звільнена, вона воскресне до обновленого, освяченого терпінням життя..."

З привітання Верховного Архисєпископа у Вінніпеґу:

МИТРОПОЛИТ КИР МАКСИМ:

"...Ви, Ваше Блаженство, приносите нам у руках страдальця духа тієї України, що володів за Володимира Великого, що невміруща і своїми багаточисельними скарбами культури дивує постійно світ. Ви, Емінеціє, дорожили цими скарбами і заплатили за них своїми терпіннями. Обіцяємо Вам зберегти те, за що Ви так дорого заплатили 18 роками свого найкращого життя. Ви скріплюєте нас і пригадуєте нам, що ми маємо бути подібні до Вас".

СЛОВО-ПРИВІТ МИТРОПОЛИТА КИР МАКСИМА НА ІХ. КОНГРЕСІ
УКРАЇНЦІВ КАТОЛІКІВ КАНАДИ

Ваше Блаженство! Преосвященні Владики! Світла Президіє! Світлий Конгресе! Боже Провидіння у своїх плянах рішило з одної сторони дуже тяжко досвідчити нашу Українську Католицьку Церкву і наш український нарід. Але з другого боку в цій історії досвіду наша Церква записує золотими буквами, може найкращі сторінки з історії цілої Вселенської Церкви. А ці сторінки - це геройські подвиги наших ісповідників віри, наших мучеників і героїнь. І сьогодні, Ваше Блаженство, наш Найдорожчий Гостю, ми всі в Канаді, ціла наша розлога Митрополія, безмежно радіємо, що можемо в Вашій особі відчутти ту велич нашої Церкви і нашого народу, відчутти ввесь біль, усі страждання тієї Церкви і того народу, але разом читати в Ваших очах, почути у Ваших словах ту надію світлої перемоги. Бо Ви, Блаженніший, приносить нам якраз того духа в своїй особі. Ви є той, що перейшли шлях страждання, але Ви є одночасно той, що перейшли його переможно. Я вітаю Вас, Найдорожчий Гостю, на цьому ж конгресі. Ми відчуваємо, думаю, що не помиляюсь, якщо кажу ми, але особисто я відчуваю і я певний, що це загальне почування нас усіх: Боже Провидіння хотіло, щоб цей конгрес, як Ваше Блаженство сказали: мозок всього думаючого українства нашої Церкви в Канаді, нашого народу, щоб ми могли під Вашим світлим проводом закріпити, ще більше відновити — я сказав би — цю дію одности цілої Української Католицької Церкви, де б вона не була /бурхливі овації/: і цієї Церкви, що страждає і кривавиться на рідних землях, і нашої Церкви, що з ласки Божого Провидіння розвивається вільно в Канаді і нашої Церкви в Америці, в Бразилії, в Аргентині, в Австралії, у Франції, в Англії, в Німеччині, по всіх країнах в світі. Щоб ми, як раз при допомозі цього Конгресу, тих наших провідників конгресу зуміли на майбутнє, ніколи більше не розв'язувати проблем нашої Церкви з точки зору нашої парафії, нашого загумінку, нашої провінції, нашої дієцезії, але з точки цілоти нашої Церкви, з точки одности нашої Церкви./бурхливі овації/. В усіх проблемах, зв'язаних з цілістю життя тієї Церкви - одність обряду, одність духовости, одність звичаїв, одність літургічної мови з участю інших мов, одність дисципліни, одність Проводу, бо тільки тоді наша Церква зможе бути одна, велика, діюча в усіх країнах, де вона живе./бурхливі оплески/. Вірю Блаженніший, що Ви якраз своєю присутністю зможете нам допомогти, щоб ми вернувшись до му, зачали там де ще може не зачали, або продовжували там, де ми вже зачали, щоб ми могли так розглядати всі наші справи. А тоді наш Найдорожчий Гостю, з ласкою Божого Провидіння, з благословенням Вашим, нашого Ісповідника віри, і з тяжкою мозольною працею всієї нашої Української Церкви і спільноти у вільному світі, ми діждемось радісної хвили: бачити ВАС Патріархом Української Помісної Церкви./бурхливі овації/. Цього зі щирого серця Найдорожчий наш Гостю, Ви побажайте і нам і нашому народові і Церкві. А вас, дорогі делегати /тки/ прохаємо, щоб ви стали силою тієї великої, святої ідеї в нашій Канаді і поза Канадою. Слава Ісусу Христу./Невмовкаючі оплески/.

**У СИНІВСЬКОМУ ПОКЛОНИ
ВАМ, ВЛАДИКО**

НЕЗАБУТНІ ХВИЛИНИ З ПАТРІАРХОМ НАШИХ ДУШ

У невідрадні часи громадського й церковно-релігійного збайдужіння, вістка про приїзд Голови Української Католицької Помісної Церкви Блаженнішого Верховного Архієпископа Кир Йосифа Сліпого блискавкою радісної надії сколихнула сумлінням української громадськості на американському континенті. Це ж бо неначе ясний промінь блиснув серед чорної смуги, сповіщаючи заповідь надії та віри в краще завтра нашої Церкви в розсіяні сущих. А Церква наша тут у розсіянні й на землях України переживає страшну Голготу. Церква бо завжди була, є і буде оцим останнім прибіжищем для скорбних душ мирян.

Втішна вістка про те, що прибуде до своїх вірних дітей--вигнанців із рідних земель Він-Страдник нескорений, гордість і радість народу, Архипастир Ієріїв і стада там у царстві неволі й тут за океанами чужими, понеслась миттю з міста до міста Канади й Америки. За почином Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви почались у ЗСА масові готування, що б велично привітати Його Блаженство - символ єдності нашої Церкви та неподільності Її проводу. Торонто мало стати нашою Меккою з уваги на виїмковість ситуації в Америці! Аджеж усе мовчало, ніхто не закликав їхати привітати Того, який переміг зло червоного демона. Ні пастирі стада, ані "батьки народу" не виявляли охоти в першопочинах готувань у дорогу до Торонта вести народ. Ждали, мовляв "це ж у Торонті", а не ось тут у Америці. А були й такі, що обіцяли прибути, "якщо непередбачені умови не перешкодять". Вкінці одні й другі, "батьки" і пастирі переступили Рубікон - ріку Лаврентія, бо ж не годилося остатися позаду десятків тисяч мирян, які спішили до Торонта.

Торонто! Летунський майдан. Через міст для "дуже важких осіб" ступає Той, який 18 років верстав тайгами Сибіру, гонений від табору примусових робіт до казamat понижених. Маєстатична постать! Неначе отой біблійний Мойсей! А як у часі Божественної Літургії Блаженніший Кир Йосиф благословив трисвічниками тисячні маси народу, то не можна було не відчутти леготу зболілих душ вірних, які принесли своєму духовному провідникові не дешеві монети, але скарби своїх сердець чистих, любов, синівську відданість і беззастережний послух!

О, так, у Торонті все переродилося. Наступив злам! Невірні почали вірити, фарисеї стали неофітами. І самий Архипастир пережив благовість! Аджеж ще недавно у Римі різними "інтенціями" доводили, що в ЗСА миряни не бажать господаря правовитого в нашій святій Церкві! А також і оті світські "протестанти", "науковці" і всі ті ради посади "лейстровики" ввійли в нову дійсність. Бо ж це відбувся релігійно-національний плебісцит за - а не проти! І немає сумніву, що ота нова духовна сутність українських "прочан" у Торонті гомоном понеслась і до Риму. Ні, це на правду сталася нова велика історична подія.

У Торонті панував справжній благодарственный настрій. Патос відроджених душ кликав: "Вітай Архипастирю, володарю наших душ і сердець. Ви, Блаженніший, належите нам усім, а ми всі належимо Вам!" Під впливом отого тріумфу правди та її перемоги мізерніли оті нечисленні закамянілі серцем, оті, які ще кілька тому намагалися, щоб і Архипастир не прибув і вони і вони б "раділи".

Ще раз і ще раз годиться підкреслити, що серця десятків тисяч українських мас були в Торонті відкриті для Архипастиря без остачі! Щирість і шляхетність української гущі в Торонті приголомшила "недовірків", які

хотіли замкнути двері перед Архипастирем і до Канади й до ЗСА. Правопо-
рушники морально померли! У цьому неповторному тріумфі правда перемогла
марний гаманець, злобу, фальш, хитрунство й двообличність! Перемогли
найкращі якості священослужительного стану й найшляхетніші риси характе-
ру Того, який служить і Богові та своєму народові!

Вкінці хай нам буде вільно відмітити, що без нашої масової участі
в Торонті в днях 15-16 червня ц.р. ледви чи Його Блаженство був би мав
змогу під цю пору прибути до Філадельфії!!!

Др. Зиновій Гіль

" ПІСЛАВ ТЕБЕ ГОСПОДЬ ДО НАС МОЙСЕЕМ "

Таков думков вітала Леся Храплива прибуття Блаженнішого Архiepіскопа
Сліпого до Канади. П'ять довгих років після звільнення Він мусів хдати, щоб
врешті з великим трудом отворились брами Ватикану для візитування українсь-
ких католицьких епархій у Канаді та ЗСА. З радості і "Сонце засіяло", бо
"Ти Божий глас нам, кріпость і надія ..." Багато вже написано, багато думок
висловлено, щоб хоч частинно відзеркалити і для історії записати ці зворуш-
ливі моменти і вислови почувань радості, любови, пошани, відданости, якими
вітали та приймали владика, священники і миряни Канади і ЗСА свого Найдос-
тойнішого Гостя, Голову Української Католицької Церкви, у місяці червні
1968 р, в Торонті.

Цим словам мов на допомогу тисячі фото-апаратів жадібно ловили всі
найменші рухи, що були в якомунебудь відношенні до імпозантної і маєстатич-
ної постаті Блаженнішого Кир Йосифа. Та на жаль ані літературне слово, ані
досконала сочка фото-камери неспроможні віддати ті глибокі і зворушливі по-
чування, що ними вітали миряни сучасного Ісповідника Віри. Вони, немов наси-
чені магнітною енергією прямували до Нього, бо як очеркнула одна канадійка:
"це ніби Святий з небес зійшов". Сила притягання у нашого Первоієрарха є
така велика і динамічна, що з найдальших усюдів ЗСА притягнула не тільки
всіх чотирох українських католицьких владик, велике числосвящеників, але і
великі тисячі мирян, що власними очима бажали побачити Того, Якого не зла-
мали ані сибірські лагери, ані обіцянки опокусливої слави. До Торонта спі-
шили всі: і ті, що від першого дня Його звільнення повірили в місію-післан-
ництво цієї Найбільшої Української Людини, без вагань станули по Його сто-
роні, ніколи не зрадили Його Найдостоїншої Особи та ідеї єдності Українсь-
кої Католицької Церкви.

До Торонта спішили і ті, що радше пасивно і таємно визнавали нашого
Первоієрарха, довіряли Йому, молились Богу за Його звільнення, однак ніколи
не відважилися признатись до Нього явно, чи оборонити Його Достойне Ім'я
перед клеветами нерозумних. До Торонта спішили теж і ті, що у своїй людсь-
кій немочі і недосконалості доконали супроти Блаженнішого Архiepіскопа та
ідеї єдності Української Католицької Церкви тяжкі прогріхи: "яке у слові і
в ділі, яке в відінії і невідінії, яке в умі і в немишленії, яке в дни і в
ноци ..." Спішили вони не тільки привітати Первоієрарха від своєї організа-
ції, але від себе самих просити прощення у Нього, бо в сірі дні будня голос
Їхнього сумління непокоїв їх шептанням слів: "diabolicum est regere".
Не тільки Небо але і Земля зраділа наверненням отсих туземних українських
блудних Синів. Найбільше такі зрадів сам Блаженніший Кир Йосиф, бо ступаючи
з патріяршим маєстатом, Його батьківське бліде обличчя сердечно і приязно
всміхалось до всіх однаково: і до вірних - утверджених у вірі, і до неофі-
тів Його ідеї єдності Української Католицької Церкви. І ми всі невимовно

Вітаємо Первоєрарха Української Католицької Церкви

вдячні Божій Премудрості, що просвітила уми тих, що збилися з правильного шляху; ми будемо молити Всевишнього, щоби Боже Провидіння зберігало їх від дальших упадків та допомагало їм зрозуміти, що збереження нашої Української Католицької Церкви залежить тільки від єдності, завершеної патріархатом.

Тому то в Торонті зібралися всі українські католицькі владика Канади і ЗСА, щоби разом з великими тисячами українських мирян явно, раз назавжди, перед цілим світом заманіфестувати нашу зрілість, єдність, явно визнати Блаженнішого Кир Йосифа Головою і Патріархом Української Католицької Церкви!

В Торонті всенародно засуджено шкідливі нашій церкві підшепти до Риму, що називали Блаженнішого Кир Йосифа контроверсійною особою, яка могла б спричинити роз'єднання в українській спільноті! Всі в Торонті зрозуміли, що ці підшепти є звичайною ворожою провокацією, якої успіху найбільше бажають собі ті, що протягом 17 літ судили і карали нашого Первоєрарха за його нетеатральну але правдиво-християнську любов до своєї церкви і свого народу.

Що більше: велич святкувань, висловлені думки канадійських Владик і численних громадян явно доказали, що тільки непересічна особистість, велика популярність, твердий характер, повне довіря у мирян, сильне бажання творити і здібність об'єднувати всіх коло себе є питомі Блаженнішому Кир Йосифові і тому роблять його Лідером Нашої Української Католицької Церкви і Української Спільноти.

Святкування в Торонті були і теж прилюдним, всенародним, нефальшованим і дуже успішним плебісцитом для Конгрегації Східних Церков, яка сотками літ опікувалася нашою церквою, та яка дальше настирливо напрошується нам своєю опікою, та скрито будує великі перешкоди в об'єднанні і усамостійненні нашої Української Католицької Церкви.

Не можна переочити і цього факту, що приїзд Блаженнішого Архiepіскопа Митрополита Йосифа Сліпого до Канади, а зокрема до Торонта, буде мати кольтосальний вплив на українську молодь. Дві і пів тисячі Української Молоді Канади і ЗСА, що своєю присутністю в святкуваннях, а зокрема здисциплінованою дефілядою шанувала Первоєрарха Української Католицької Церкви, власним розумом і очима зрозуміла, що Український Нарід на еміграції має теж своїх релігійно-національних Велетнів, на яких вона мусить взоруватися, їх наслідувати. Вона зрозуміла, що не доляровий матеріалізм робить людину провідником нації, але праця над собою, знання, твердий характер, сила волі, великі ідеї виносять людину на такий високий п'єдестал життя, на якому знайшовся Наш Первоєрарх Блаженніший Кир Йосиф.

Ми глибоко віримо, що приїзд і побут Блаженнішого між вірними в Торонті не тільки щиро розвеселив його зачурене і бліде обличчя, не тільки навернув на правильний шлях думання наших заблуканих братів, але і був також великим історичним моментом, який причиниться до дійсного з'єднання і усамостійнення Української Католицької Церкви під проводом його Блаженства Кир Йосифа, Першого Українського Католицького Патріарха.

" В Єдності Сила Народу "...

Емігрантськими голосами довго вже співаємо цю пісеньку, без застанови над її невибагливою мелодією й простими словами. Ця невина пісенька це вже наша обрядовщина, це церковно-національний обов'язок, це данина сентиментальності, невибагливості й несерйозності нашого громадського і політичного мислення. Бо коли пан-отець зачне, а ціла церква підхопить цю пісеньку і викличуться вокальний ефект, то за механікою скандованих слів і акустикою церковних склепінь наші емігрантські співаки не в силі сприйняти блаженного змісту цих простих слів, ані тим більше морального їх сенсу.

Здається що не було серед наших буднів відповідної нагоди поставити цю обрядовість під критичний огляд як саме тепер, коли Верховний Архієпископ Української Католицької Церкви обіжджає і візитує наші єпархії на американському терені. Бо ніколи досі не співали цієї пісеньки могутніше, голосніше, і ніколи не видавався нам її з зміст актуальнішим, таким на часі, таким промовистим, як тепер. Десятками тисяч голосів проспівали ми її недавно у Торонто, опісля у Вінніпегу та Едмонтоні, співатимемо її у Філадельфії, Нью Йорку, Чикаго. І що з того що десятки тисяч людей в переживанні історичних хвилини під час божественних літургій, святочних концертів чи бенкетів, стривоженими голосами благатимуть у Всевишнього єдності, коли другі співатимуть цю пісеньку фальшивими голосами. Коли для других ця пісенька - це маніфестаційний шум, це параван для прикриття їх фальшу й поганих намірів, коли про єдність вони лише співають, але її не бажать, її не творять. Вистарчить під час співанки про єдність підняти голову понад тисячні маси людей, вглянутись навколо, спеціально у перші крісла, у почесні комітети, за президіяльні столи, і, навіть до престолів збірних архиєрейських літургій, і запитатись, чи усі кого там побачите щиро єдності прагнуть?

х

Урочистості й масові привітання Верховного Архієпископа в Канаді були імпазантніші як можна було сподіватися. Це була насамперед організована постава й голос самих мирян, який без заперечень можна назвати плебісцитом, в стосунку до усіх церковних неполадків, які мають місце у нашій Церкві. Це була також і правильна настанова багатьох центральних і місцевих організацій, які від початку стали концепційно виразно за єдність і помісність Церкви й за завершення її патріархальним устроєм, і які попирали кожен ініційовану нашим товариством акцію, чи то серед нашого власного суспільства, чи тотназовні. Вони прийшли зустрічати свого Князя Церкви з щирим відкритим серцем, з найкращими бажаннями та з благородними сподіваннями. Але й друга частина нашої організованої громади, ця яка не виявляла заінтересування в справах організаційного завершення нашої Церкви і яка робила все можливе, щоби тим справам замкнути дорогу до нашої громади, прийшла туди, може через масовий натиск мирян, може через виразніше становище нашої ієрархії, яке виявилось при кожній нагоді відвідин їх Блаженства, а може лише тому, щоби не лишатись позаду... Відомо, що організований спротив справам єдності й патріархату нашої Церкви на УККА і на СКВУ ставили конкретні люди, відомі громадяни, репрезентативні особи, які перші з'явилися на летовищі у Торонто, і які

перші тиснулись до рук Блаженнішого...

Треба бути невимовно радим з того, що з хвилиною коли Блаженніший ступив на американський континент так багато політичних і громадських діячів опам'ятались, змінили курс у церковних справах і допомогли заманіфестувати світові й Східній Конгрегації нашу єдність і наше бажання мати свою власну незалежну помісну Церкву. Та не голим словам треба радіти, і не гучною маніфестацією та грубим газетним наголовкам. Діла найскорше нас усіх переконують, і таких діл очікується вже. Доки не буде діл, то треба бути лише обережно радим, бо не знаємо дійсних мотивів такої наглої метаморфози і не знаємо тривалости такого мислення. Треба бути обережним, бо ми вже раз бачили великий патріархальний комітет, з друкованими у колонці відомими репрезентативними прізвищами, багато з яких на чийсь підшепт дуже скоро звідти забрались. Вони декілька років церковними справами "не займались", аж раптом для них у Філадельфії знова президіяльні місця відкрились, і вони знова перші...

Не нашою ціллю є роздувати це питання і капіталізувати що небудь. Ми раді навіть з того що діється, але всеж таки нас тягне до діл. Ми хотілиб знати що стоїть за цією маніфестацією, і ми хотілиб врешті прочитати в нашій щоденній пресі не тільки крикливі "привіти Кардиналові", але й засадничі, проблематичні й наукові статті на тему нашої церковної організації, і ми хотілиб бути впевнені, що окаянних коментаторів від "большевицького паспорту", "КАГебиста а рясі" та "амбасадорства Блаженнішого до Москви", прикличеться до порядку.

Ми з радістю вітаємо одну функціональну зміну в нашій громаді. Ми звичайні були бачити на трибунах все ці самі обличчя лідерів, рішення приймаєні аплявзами "однодушно", і підозрілий спосіб селекції. Тепер ми побачили нарід, його волю й ентузіязм, і його лідерів, які приїхали у Торонто за народом. Нарід став лідером своїх лідерів, і заставив їх виконати його волю. Товариство за Патріархальний Устрій має почуття сповненого обов'язку. Але тяжко сказати чи це вже останній етап, і чи остання це його функція.

х

"Боже нам єдність подай" співають ці, яким єдності бракує. Бракує їй нам через неупорядковані внутрішні процеси і через зовнішні впливи. В числі останніх, коли йдеться про наше церковне життя, знагодиться Священна Конгрегація Східних Церков. Не зважаючи на конституційну окремішність нашої церкви ця інституція старається дальше домінувати над нею, при чому вона має можливість рахувати на співпрацю не тільки деяких ієрархів, але й світських лідерів. Завдяки такій кооперації Синод Українських Єпископів дові ще не відбувся, і ділові справи єдності і порядку в нашій Церкві досі не полагождені. Від Східної Конгрегації вийшов текст відомого поданого нашому священству довірочною дорогою листа Папського Делегата із Вашингтону з вимогою перестати всякі акції за Українським Патріархатом, як також ініціатива церковних, календарних і навіть літургічних змін, на це, щоби тяже було реалізувати єдність нашої Церкви, а легше перевести концепцію Східної Конгрегації про три відрубні митрополії. В тому ж пляні видане було й письмо, яким уповноважнювалось наших владик брати участь у конференціях єпископів тих держав, на терені яких вони перебувають, і виконувати доручення тих конференцій. У пресі яка "церковними справами не займається" було нам заздалегідь пояснено, що участь наших владик на державних конференціях латинських єпископів не суперечить їхній приналежності до Синоду Українських Єпископів, але такий Синод не міг відбутися через відмову деяких єпископів. До Конгрегації і Державного Секретаріату наспіли меморіяли проти Верховного Архієпископа

і його права скликати Синод, а до американського Стейт Департменту наспіли подібні материяли проти впливу людини "з большевицьким паспортом" на церковне життя в Америці.

Авторів цих демаршів, церковних ієрархів і світських лідерів, історія колись виявить, а сьогодні нічого іншого нам не залишається, як співати разом з ними "Боже нам єдність подай"... В наші часи Бога ще найлегше одурити!...

Ставши таким чином ще одним "центром української єдності" Східна Конгрегація не лише на власне бажання, але й на домагання українських лакузів, старалась не допустити до тріумфальної поїздки Кир Йосифа по світі, і з тим звязана була довга непевність в тому, чи Блаженніший зможе відвідати Америку. Ще навіть три дні перед відлетом Блаженнішого із Ватикану до Східної Конгрегації наспіла телеграма із ЗСА з вимогою недопущення Кир Йосифа до виїзду. І це, що вірні у Західній Гемісфері вітають сьогодні свого Князя Церкви, проламало певний порядок у Ватикані, а величаві маніфестації мирян і їхніх Владик для справи єдності й неподільності нашої Церкви ламають його до решти.

х

Приїзд Верховного Архиепископа до Америки повинен служити справі церковної і навіть громадської єдності. Було б ідеально, колиб усі спори і обвинувачення могли забутись, усе закінчитись в єдності "без побідників і побіджених", у взаїмопрошенні й відновленні лояльності й пошани до усіх Владик й церковного проводу. Згідно із програмою нашого товариства й глибокою вірою та переконанням його членів, інакшого виходу із прикрової ситуації не можна знайти. Тому в цю дуже відповідальну хвилину всякі підозрілі підходи до справи приїзду Верховного Архиепископа викликають оправдане настороження, непевність й евентуальність використання цієї імпрези не для справ єдності, а для дальшого розбиття. Як можна було довідатись із щоденника "Америка" від дня 28 червня ц. р. у Філядельфії відбулося перше засідання Комітету для Привітання Верховного Архиепископа. Не пишеться там чи комітет був вибраний і ким, чи покликаний і ким, /багато організацій і досі не знають якою дорогою вони там попали/, і громада вже поставлена перед доконаний факт, що більшість комітету складається із тих осіб чи організацій, які досі "не займалися" справами церковними, а організації й люди, які від самого початку беззастережно й організовано виявляли свою лояльність і піддержку Верховному Архиепископові і його ідеям, туди не допущені. Склад комітетів і методи їх дії зраджують прикру дійсність, що наш Митрополит при нагоді відвідин Верховного Архиепископа задумав розрахуватись із немилими йому людьми. А допущений ним до рішачого голосу в справах репрезентації громади політичний невіглас розправляється при цій нагоді зі своїми політичними противниками.

Маю поважний сумнів в тому, чи культурна громада так вітає свого Ісповідника Віри, і чи можна було продумати кращу форму афронту й непошани до Нього. Коли Блаженніший вперше ступить на землю Вашингтона а в привітальному комітеті бракуватиме проф. Чубатого, др. Смішка й проф. Тершаківця, то треба мати подив до почуття міри і форм приличности таких почесних комітетів.

Від деяких представників громадських організацій вже висловлені були незадоволення й перестороги, щоби із так приготованого привітання не вийшла образа Верховного Архиепископа, та щоби часом від Філядельфійської громади не вітав Блаженнішого цей діяч, що вславився своїми протипатріархальними потягненнями на цілу Америку. Є побоювання, що Філядельфійська "єдність" вишле на леговище вітати Блаженнішого саме проф. Добрянського, того що прилюдно бажав собі патріархату, але у Філядельфії...

Недавно на зборах представників громадських організацій у Філядельфії, де обговорювались справи привітання Верховного Архиепископа, один працьовитий член Визвольного Фронту і примірний християнин порівняв своїх партійних однодумців із біблійним блудним сином. В тому є і сенс, і іронія. Біблійний блудний син в найтоншому відчутті ситуації і з повним розумінням християнської покори не сином, але слугою у свого батька просився. Наші ж блудні сини стараються поставити батька на службу собі...

о. Богдан Смик

НАСТІЛЬНА КНИГА

В минулому році в числі /2-3/ Богаслужбових і Богомільних писань Верховного Архиепископа Митрополита, Їх Блаженства Кир Йосифа Кардинала Сліпаго, появився в розпродажі КАТЕХИЗМ християнської віри для молоді і старших. У вступному слові Кардинала Йосифа, Верховного Архиепископа читаємо:

На бажання наших Преосвящених Владик, Духовенства і вірних видаємо за нашою апробатою Катехизм для всіх українських вірних, щоби тим піти назустріч великій духовній потребі нашого народу. В основу Катехизму лягла, видана Галицьким Митрополитом, книжка "Божа Наука". Вона була перероблена і доповнена деякими нашими Владиками і священниками, світськими та монахами. Рівнож примінено її в головній мірі до постанов II Ватиканського Собору.

Це видання Катехизму своїм опрацюванням, як також зовнішнім оформленням являється найкращим, яке ми будь-коли мали. 238 сторін друку на дуже доброму папері, 16 цілосторінкових кольорових знімок, ... 40 малих, також кольорових, ілюстрацій Старого й Нового Завіту дають дитині спроможу краще запам'ятувати події Св. Писання.

Весь катехизмовий матеріал /Старий і Новий Завіти/ чудово розміщені у рамках 12-ти членів Символа Віри.

Крім цього, додано щоденні молитви й катехизмову частину, як також 16 сторінок літургичних пісень у честь Ісуса Христа, в честь Господа Бога, в честь Святого Духа, в честь Божої Матері, коляди, Христос Воскрес, пісня в честь св. Йосафата й молитва за Україну.

х

Сповнім бажання нашого Первоієрарха Української Католицької Церкви: "Нехай Боже благословення спочине на дітях і батьках, що будуть вчитуватися і кріпитися наукою цієї книжки, і нехай вона стане, побіч Св. Письма настільною книгою в домі кожного Українця".

Шліть замовлення на Катехизм на адресу: Rev. Bohdan Smyk
1104 State St.
Utica, N. Y. 13502

Ціна \$3.50. За зворот коштів пересилки будемо вдячні.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА НА РОЗДОРІЖжі /Стаття третя/

Найявний фермент, а подекуди й болючі конфлікти між мирянами й духовництвом, в рядах колись зразково зорганізованої і впорядкованої Української Католицької Церкви в Америці, а частково і в Канаді, є реакцією на причини, які зродили подібні факти, а часто вже на самі наслідки. Як би хтось не мінімалізував кризи у взаєминах між нашою ієрархією і мирянами, вона існує, має глибокі коріння, реакція вірних виправдана, а наслідки цієї кризи далекойдучі і мабуть не дуже потішні. Не входячи глибше в аналіз причини і атмосфери цього ферменту, вирахуємо кілька головних причин його виникнення: а/ негативне ставлення Філадельфійського Митрополита до Верховного Архиспископа, дезавування ним ідеї патріархату і власні комбінації довкола концепції Американської Візантійсько-Католицької Церкви; б/ літепле ставлення до патріархату деяких других єпископів, неріразне їхнє відношення до юрисдикції Верховного Архиспископа, а то й солідаризування з філадельфійською політикою; в/ ініціативи по лінії латинізації й американізації чи англіканізації нашої Церкви, часто ведені закумуфльовано, але пляново; г/ трактування деякими єпископами і священниками вірних і світського елементу в Церкві і поза нею /громадських установ і організацій/ не в сучасному соборовому дусі, а в стилі давніх фєвдальних, австрійсько бюрократичних чи новітніх айриських взаємин й відмова від всякого розумного діалогу з мирянами для устійнення спільних справ.

Деякі події, такі, як Собор і висунена справа патріархату, а далі висліді Собору, стосовані у всій Церкві, прискорили кризу. Вона, ясно, не є тільки українським феноменом. Ферменти існують і в інших католицьких суспільствах і Церквах. Проте, наші конфлікти мають іншу природу. Вони стосуються не так розходження про шляхи усучаснення нашої Церкви, вони не виникли з якоїсь опозиції до Соборового духу і постанов. Ідеться в нас про дві різні концепції сучасного й майбутнього нашої Церкви в діаспорі, її ієрархічного формлення, її відношення до матірної Церкви, її українсько-візантійської істоти - форми і змісту. В цьому зударюються дві концепції: з одного боку, концепція відродження автономности, самобутности нашої Церкви, які вона поважно затратила, концепція єдности і єдности усіх вірних християн українців, які перебувають у Вселенській Католицькій Церкві, концепція справжнього внутрішньо-українського єкуменізму. А з другого, концепція пристосування до місцевих умов, концепція уподібнення до решти католицького оточення, у висліді, концепція роздрібнення ще нині єдиної Української Католицької Церкви, концепція асиміляції й уніформованости. На ділі, це не є ніяка позитивна концепція, а радше капітулянтство і ліквідаторство, які часто прикривається фальшивими гаслами поступу, розвитку й "усучаснення" чи навіть "універсалізму".

За очевидні були деякі кроки, потягнення, а навіть ціла політика деякого з нашого церковного проводу в Америці, щоб не бачити, куди все це веде. І виник, спонтанно, самотужки, в болях і розпачі - спротив. Коли заходам за утворення українського католицького патріархату ставилися перешкоди найвищими ієрархами, Комітет за український патріархат фактично поширив своє завдання. Почав вказувати і на нездорові явища нашого церковного життя в ЗДА. Коли переведено нещасливу зміну календаря в чикагівській єпархії, утворився Комітет оборони традицій, який, не маючи змоги полагодити місцевий конфлікт мирно, загострив цей конфлікт в ряді інших засадничих справ. Ставлення єпархіяльного проводу долило оливи до вогню, і сьогодні ми маємо справу з явищем, недалеким від середньовічних релігійних воєн. Коли в Канаді деякі англізатори почали ставити на порядок дня "відукраїнщення" нашої Церкви, так само там виникли комітети оборони традицій і обряду.

Про релігійні справи заговорило громадянство, звичайні вірні, які досі лиш виконували свої обов'язки, довіряючи, що справи є в добрих пастирських руках. Але деякі пастирі недвозначно завели. І тоді рядовий громадянин, мирянин - інтелігент і робітник піднесли голову. Всі відчули, що щось велике, істотне і святе zagrożене, і що недіяльність рівнозначна з посябленням злу. До редакцій посипалися листи, почали писати статті не антиклерикали, але чесні і побожні вірні, часто й заангажовані в релігійних організаціях. Коли офіційна преса не містила цих голосів тривоги, коли їх редактори й видавці закривали й мінімалізували негативні прояви й потягнення церковних провідників, рядовий вірний не мав нічого іншого, як засіб самоорганізації і творення власної публічної opinii. В ряді осередків виникли товариства за патріархальний устрій Церкви, комітети оборони традицій. З'явилися різні комунікати, листівки, неперіодичні й періодичні видання. В Торонто почали видавати періодик "За Рідну Церкву", в Чикаго з'явився місячник "Мирянин", а крайове Товариство за патріархальний устрій в ЗДА почало видавати свій кварталник "За патріархат". Також частина світської преси промовила і за цей голос їй повинна бути вдячна наша громада. Проте, не вся преса виконала свій інформаційний і opinii-формулюючий обов'язок, як належить. Так звана велика преса промовчувала і промовчує істоту конфлікту, обходить його і не використовує своїх можливостей вплинути на владу імущих, щоби схаменилися. Така сама позиція громадського проводу в Америці, головно лідерів УККА. Це не лише мовчанка, але мабуть і якась конспірація та незрозуміла колаборація.

Поза і без УККА, зібралась група представників деяких професійних і громадських організацій і пробувала інтервенювати у наших влад в Америці. Їх делегація була деким прийнята, а деким цілковито ні. Дехто пообіцяв дещо зробити, а дехто збув цю громадську інтервенцію гарними словами, роблячи далі своє.

Але справа не притихала, бо вона й не могла припинитися на нічому. Громада далі ферментує; відбуваються збори, читаються доповіді на теми нашої церковної ситуації, приймаються резолюції. Важко мовчати, коли наш життєвий організм zagrożений. Хто в таких умовах годиться на добровільну смерть без спротиву?!

Не могли ці справи поминути і СКВУ. Якби організатори всіми закулісовими ходами не намагалися усунути цієї справи з конгресового форуму, це їм не вдалося. Які б формальні і конвенційні переговори цієї справі не ставлено, вона промовляла болем делегатів з напівзакритими устами. Частина ієрархії, присутня на конгресі, відчуваючи настрої суспільства, спільно з братніми церквами українців не католиків, ствердила ряд принципів речей по лінії саме затривоженої частини мирян - католиків. Не протестували проти цього навіть ті, які є причиною цього алярму. Певні розводнені резолюції, а ще більше окремі промови скрінінгованих промовців недвозначно прозвучали в унісон з криком болю і перестороги сьогодні активних мирян в ЗДА і Канаді. Позитивні виступи владик, Митрополита Максима і Архiepіскопа Метислава заляла оплесками. Промови речників Українського Християнського Руху, Австралії, Бельгії були однодушно підтримані. На згадку імени Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпого присутні встали і віддали глибокий поклін цьому живому символі не лише нашого мучеництва, але й нашої єдності і нашого майбутнього. Якими були настрої делегатів і гостей СКВУ, варта порівняти оплески, що ними були зустрінуті на бенкеті два згадані владики - Максим і Метислав, щодо позицій яких існує повне довір'я в громадянстві із оплесками що їх одержав філадельфійський Митрополит.

І все таки СКВУ не сказав такого твердого і ясного слова у насущних справах нашої релігійної ситуації, яке від нього очікувала вся українська громадськість в діаспорі та український народ в батьківщині. Цей голос був

блідий, розводнений і половинчастий. А резолюцію про утворення патріархату для Української Католицької Церкви навіть не вставлено в постанови пленарної сесії.

Ще одна змарнована нагода завдяки дивовижній ментальності і якимось закулісним махінаціям. А ясне і недвозначне становище СКВУ у цій нині засадничій справі для нашого майбутнього могло мати вплив не лише у Філадельфії, але і в Ватикані.

Не зважаючи на так багато розчарувань, на хвилині невдачі там, де можна було сподіватися якогось успіху і повернення усієї справи до кращого, ситуація не є безнадійною і справа ще не програна. Рік тому "Вісті з Риму" писали: "Так то 1967 рік може стати роком зросту або упадку Української Католицької Церкви. Різні виломи з-під рішень Синоду Українських Католицьких Єпископів, проголошених в спільному посланні, дають нахаль основу до поборвань". /рік 5, ч.2, 30 січня 1967/.

Похмура перспектива, передбачена "Вістями з Риму" частково здійснилася. Наша Церква не промовила на Синоді Вселенської Церкви єдиним голосом, не відбулося засідань нашого єпископату, хоч підготовка до цього велася. Не виправдав надій і СКВУ. Проте, є певні явища і речі, які кажуть сподіватися, що якщо не в 1967, то ситуація зміниться на краще в 1968 і наступному роках.

Переважна опінія мирян в користь тих ідеалів, які нам дорогі, виразно зарисувалася. Цю опінію поділяє і велика частина духовництва в Північній Америці, ще - на жаль - застрашеного адміністративними санкціями супроти тих, хто виразно і отверто визначив би себе проти свого владика. Але як це довго може тривати, важко сказати. Примара "заслання до північної Дакоти" не може увесь час затуляти уста правді, притупляти сумління багатьох добрих священників.

До якогось позитивного розв'язання конфлікту і ліквідації ферментів між самими владиками, й вірними та частиною ієрархії і священства, мусить врешті довести і саме загострений стан і прикрий характер, що його цей конфлікт набрав. Самі наші владики і Східня Конгрегація мусять усвідомити собі відповідальність за дальшу долю нашої Церкви в Північній Америці та виробити такий план і програму, які єдині доведуть до замирення й узгіднення дотеперішних розбіжностей. Якщо конфлікт не мав би закінчитися ще гіршими наслідками /а прецеденси до цього добре відомі таки з історії нашої Церкви в Америці!/, всі відповідальні чинники мусять докласти всіх зусиль, щоб справи були налагоджені.

Головним і найважливішим засобом до поборення нинішньої кризи малиб стати наради Синоду Єпископів Української Католицької Церкви. Такий Синод мусить зійтися і повинно прийти недвозначне його підтвердження з-боку Святої Столиці. Ми не можемо існувати без верховної церковної влади в національному масштабі, коли всі інші, сильніші і слабші за нашу церкву, таку владу оформили і Рим її визнає.

Усі владики повинні взяти участь в наступних нарадах Синоду і, скажім гостро, не мають чого повертатися до своїх єпархій, поки не розв'яжуть усі засадничі і наболілі справи нашої дійсности. Спільні постанови мають закріпити підписами, щоб було явно-славно, що всіх нас - єпископів, духовництво і мирян - зобов'язує. А хто з єпископів відмовився б взяти участь в Синоді, або пізніше не респектував би спільних рішень, автоматично поставить себе поза рямки Української Католицької Церкви. Його вірні, ті, які не бажать зривати з матірною церквою, які хочуть бути в повній єдності з Українською Помісною Церквою, матимуть повне моральне право вийти з його юрисдикції і творити такі форми церковно-релігійного життя та зв'язуватися з такою церковною владою, яка уособлює цю єдину Українську Католицьку Церкву в Україні і в розсіянні.

Для цієї мети українські миряни, українські священники, усі незалякані

і з почуттям відповідальности мусять бути активними. Нашу опінію, нашу критику, наші остороги мусимо підносити. Мирянство мусить бути краще організоване. Воно мусить працювати насамперед в Церкві і для Церкви. Комітети адгок повинні переформуватися в церковні братства за нашою найкращою традицією заслужених братств 16-18 століть, які вміли постояти за Церкву, обряд, національну суть нашої віри, за культуру і народні права. Розпорошені досі голоси в доривочних виданнях, слова розпуки і болю мають визріти в повноцінну трибуну відповідальних українських мирян, які бажать не лише критикувати, але й творити позитивні вартості.

Український громадський і політичний провід повинні так само зайняти ясну позицію у справах, про які мова. Не може бути в цих справах, які мають засадниче національне значення, неутральности чи незаінтересування. Бо це могло б довести до нашого загального упадку, як суспільности, як народу. Це могло б мати величезні негативні наслідки для нашої батьківщини.

Голос мирян, думка громадськості повинні бути доведені довідома окремих єпископів і всього Синоду. Світські люди не братимуть участі в Синоді, бо - за нашою традицією і церковним правом - це справа ієрархії. Проте, погляди мирян мають бути викладені ясно і ними не можуть нехтувати ті, що покликані керувати Церквою.

*

* * *

Ми ще мусимо бути готові на жест пробачення і перепросьби. В ім'я Трисидного Бога, в ім'я нашої Церкви і вищих інтересів народу, заповідні собі кривди взаємно повинні забутися. Тон полеміки й образи, вражені амбіції і навіть вчинена моральна кривда в запалі полеміки є дрібними в обличчі миру, злагоди і гармонії, в обличчі тих великих перспектив росту нашої Церкви, які її очікують під єдиним проводом і на правильному шляху. Миряни, виконавши в трудний час своє діло, повинні бути готовими понести й моральну жертву, якщо це буде у вищому інтересі. Образово висловлюючись, повинні бути готові схилити чоло і стерти порох із сандала, який наступав на те, що їм було дороге!

Кінець.

З ДУМОК ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Про істоту Різдва Христового для українського народу:

І нині, за прадідним звичаєм, йде з колядою до Христа увесь український народ, духовні і світські, старі і молоді, колгоспники і робітники, вчені і неграмотні, професори і студенти, багаті і бідакі, політики і економісти, лікарі й інженери, поети і письменники, безпартійні і партійні; знають, що нині Різдво. І навіть той в'язень, що не має змоги святкувати, все ж таки він пам'ятає і шукає одноступів, щоби з ними порадуватись Святом. В цей радісний і торжественний празник лунає по всій земській кулі, де живе наш великий народ, коляда: „Бог предвічний народився...” — і в Австралії, і в Аргентині, і в Бразилії, і в Парагваю, і у Венесуелі, і в Америці, і в Канаді, і в Європі, і в Азії; а з тим росте і наша національна свідомість — свідомість єдності народу, мимо всіх віддалей і держав. І ця єдність і її свідомість, мимо спротиву деяких очайдухів, кріпшає і ширшає, зближуються до себе наші Церкви, росте взаємне розуміння своїх потреб і осягів. А це випогідне наше зморщене, насуплене чоло і випрямлює наші згорблені плечі та пригнуті коліна. Христос наша сила і наш об'єднуючий найсильніший чинник і лучник.

(З проповіді під час Архиєрейської літургії в базиліці Св. Петра, 8 січня 1967 р.).

З приводу подорожі Верховного Архиепископа Кардинала Йосифа Сліпого

до Канади і ЗСА

Відвідини Первоєрарха Української Католицької Церкви, Блаженнішого Кир Йосифа, на північноамериканському континенті є однією з найвидатніших подій у житті української діаспори за останні десятиріччя.

У перші повоєнні роки, коли еміграція довідалася про мучеництво Галицького Митрополита в радянських в'язницях та концтаборах, він став для всіх українців символом відданості Церкві і народові, провідним виразником героїзму та самопосягати. Так на нього дивився тоді також і чужинецький світ. Коли у лютому 1963, завдяки заходам Папи Йоана XXIII, Кир Йосиф прибув до Риму, його привітали з найбільшими почеснями та визнанням видатні мужі Церкви, політичного і громадського світу Заходу. Це був великий тріумф людини, яка пройшла страсну дорогу наруги, насильства і знущання. Це був тріумф українців усіх віровизнань та політичних переконань. Це була українська перемога.

Людина, яку насильно позбавили митрополичого престолу, вірних, священників та єпископів яких фізично нищили або засилали на каторги, Пастир, якому відобрали право вести своє стадо на Україні, у сподіванні, що це знищить Церкву та віру в народі, - ця людина почала в нових умовах будувати тривкі підвалини для збереження Української Католицької Церкви в діаспорі і для її майбутнього відродження на Україні. Далекозорний почин недавнього радянського в'язня завершити ієрархічну побудову Української Католицької Церкви патріархатом знайшов підтримку широких кіл української діаспори. Однак як кожна велика ідея, також і ця змобілізувала проти себе деяких чужих і, на жаль, своїх противників.

Перший день перебування Блаженнішого Кир Йосифа в Канаді, що одночасно був першим днем його зустрічі з українськими народними масами на чужині, показав, якою великою і мобілізуючою є ідея єдності і помісности Української Католицької Церкви, і з яким ентузіазмом сприймається серед народу ідея патріархату і її носій. Свого Первоєрарха вірні, духівництво та ієрархи зустріли з захопленням, подивом і відданістю. Своєю появою серед народу Первоєрарх угору підніс серця серед мас, оновив їхні душі, заставив відрізнити велике від малого, шляхетне від низького, створив атмосферу щирого патріотизму та нефальшованої єдності. Серед народу появилася автентичний, безспірний авторитет.

Так знову утворилася в житті українського народу пригожа нагода для того, щоб у діло провести історичну концепцію створення патріархату Української Католицької Церкви. Ті, хто на північноамериканському континенті десятками тисяч зустрічали і зустрічають Верховного Архиепископа, проголосували спонтанно, одностайно і всеціло за негайне створення патріархату. Вони на очах світу провели найбільш одностайний ширий й автентичний плебісцит, що його порівняти можна з повсякчасним плебісцитом цієї ж української людини за державну незалежність України. Українська людина американського континенту хоче патріархату Української Католицької Церкви і її патріархом хоче бачити Кир Йосифа. Немає сумніву, що таким самим є голос громад усіх інших країн українського поселення і що таким самим бувби голос народу на Україні, якби йому дали змогу вільно висловитися.

Завершення організації Української Католицької Церкви патріархальним устроєм з патріархом у проводі - це єдиний та невідкличний засіб для її збереження і росту, для врятування її духовно-культурної ідентичности і її українського характеру, для побудови тривалої

загороди проти розкладових неукраїнських впливів. Занепад української Христової Церкви був би початком кінця нашої громади.

Справа патріархату Української Католицької Церкви є не тільки справою українських католиків або тільки української діаспори. Завершення патріархатом Української Католицької Церкви – це могутній поштовх для життя і росту ієрархії та вірних Української Православної Церкви, за якою стоїть більшість українського народу і від характеру якої залежить його доля. Обом – Українській Православній і Католицькій Церквам, а також й українським євангелицьким церковним громадам, комуністична Москва завдала страшних ударів. Вона, Москва, масово знищила їхню ієрархію, священників та вірних, вона зробила спробу вирвати українській людині віру в Бога, віру в саму себе й у свою націю. Пятдесят років ведеться на Україні плянове фізичне та духове ламання української людини, її духовости, її культури. А в той же час тільки могутнє відродження релігійного життя і християнства та церков усіх віровизнань може створити підвалини для духового оновлення української людини й української нації.

Від часу висунення Верховним Архиепископом ідеї патріархату Української Католицької Церкви – Закордонне представництво Української Головної Визвольної Ради і визнавці плятформи УГВР беззастережно підтримували цю ініціативу і бачили в ній крок історичного значення для відродження, збереження і росту цієї Церкви і народу. Ми з приємністю відзначаємо, що в наслідок відвідин Верховним Архиепископом північноамериканського континенту ця ідея стала власністю найкращих кіл української діаспори, що вона знайшла повну підтримку українських католицьких владик, духовництва та вірних, українських громадських і політичних установ та організацій. І тому сьогодні ми висловлюємо надію і сподівання, що цей новий та благородний розвиток знайде завершення у Синоді всіх українських владик і що цей Синод візьме до уваги ширі прагнення і недвозначно виявлену волю ієрархії та вірних і введе патріархальний устрій в Українській Католицькій Церкві.

Закордонне Представництво УГВР є переконане, що патріархальний устрій Української Католицької Церкви посилить прагнення до єдності українських церков у дусі єкуменічної ідеї.

Є хвилини в житті народу, в яких усе, що ділить людей, мусить відійти на бік. Є хвилини, в яких є місце тільки для єдності думки і для єдності діла. Така хвилина є тепер. Тому ми глибоко переконані, що в цій неповторній нагоді стануть одним об'єднаним фронтом усі українці, не зважаючи на їхні групові погляди та розбіжності в інших справах, і дозволять Великому Страдникові і Людині Божого Промислу завершити історичне діло рятуння і відродження християнства в українському народі.

На чужині, липень 1968.

Президія Закордонного Представництва
Української Головної Визвольної Ради:
о. Іван Гриньох, Мирослав Прокоп,
Єзген Врецьона, Дарія Ребет.

Радість і смуток це невіддільні правди людського життя. В нашій минулій і сучасній історії підтверджується, що коли наш нарід наповняв свої почування добрими надіями з нагоди радісних подій в народному чи церковному житті, несподівано з'являвся смуток, отой дух нашого історичного проклятого Шарка, який своїми чорними ділами затроював радісні надії, і відбирав народові віру у добрі великі ідеї. І тому, що у великих, надійних, історичних хвилинах нашого народного чи церковного життя нашу радість обнімав часто смуток, зневіра, зрада, чи брак солідарности, ми опинились на вигнанні, і не маємо нашої церковної ані громадської єдности до сьогодні.

Коли серед нашого пригнобленого незгідливого народного й церковного життя тут у ЗСА наспіла вістка, що нашу Церкву в Канаді і ЗСА відвідає наш Ісповідник Віри Верховний Архієпископ та Кардинал Йосиф Сліпий, наш не коронований патріярх, до глибини душ зворушилися почуваннями серця тисячів добрих вірних нашій Церкві й особі їх Блаженства мирян. Із віддалених місцевостей Америки й Канади тисячі їх поспішили в половині червня до Торонта привітати й уцілувати мучені руки нашої найбільшої сучасної людини, мученика та Ісповідника Віри, їх Блаженства Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого.

Із перебігу цієї манифестації виглядало, що спосіб привітання нашого не коронованого Патріярха, присутність усіх наших Владик Канади і ЗСА, представників організацій Канади і ЗСА, а передовсім тисячів вірних із їх священством, переконають усіх і викрешуть так дуже потрібну солідарність і єдність, без якої наша Церква може розплистись в чужому морі. З такими почуваннями й такими надіями залишили тисячі мирян із ЗСА Торонто із постановою ще щиріше працювати для добра нашої Церкви, як кутка рідної землі на чужині.

Читаючи пресові звідомлення про ці торжественні події і про настрої тисячних мас здоровою перспективною рефлексією затемнюється цей світлий образ при усвідомленні скільки ми маємо людей, яких душі є наповнені віковою неоправданою ненавистю одні до одних, і які не можуть знайти не тільки спільної мови, але принайменше людської культури повестись як слід в час великих репрезентативних моментів. Як боляче відчула кожна культурна людина відсутність у привітаннях Верховного Архієпископа в Канаді представників Ієрархії, духовенства чи мирянства Української Православної Церкви у Торонто, місті осідку українського православного Єпископа Михаїла. Усі ми пам'ятаємо ще ті часи, коли наших відвідуючих Владик на нашій рідній землі вітали з торою жиди, як доказ, що усі віруючі в Бога народи повинні взаємно себе шанувати. Відсутність представників Української Православної Церкви у привітаннях Голови Української Католицької Церкви нині, в час нашої народної трагедії і в час шукань усіми віровизнаннями дороги до співпраці, це болючий удар у радісні почування українців католиків Канади і ЗСА. Це вияв браку доброї волі і правдивої християнської віри.

Але попри цей сумний факт проявився і світлий. Преса принесла вістку, що їх Блаженство Кир Йосиф відвідав у лічниці хворого Блаженнішого Митрополита Іларіона. І хотілося б цю символічну вістку задержати дорогою в наших серцях, але й тут на радість тинь смутку зайшла. Із православних кіл в ЗСА доходять неперевірені вістки, що через спротив православних зустріч ця не була зустрічю двох достойних церковних Ієрархів, але лише сповненням християнського обов'язку відвідати хворого...

Насувається більше асоціацій і ремінісценцій. На СКВУ минулої осені пущено не знати наскільки оправдану вістку, що резолюція нашого товариства про піддержку ідеї патріярхату не могла бути там прийнята через спротив православних. А ще попередньої осені ми мали у пресі приготоване інтерв'ю Митрополита Сенишина, в якому він створення Київо-Галицького Патріярхату узалежнював від становища, а може й "навернення" православних. Виходить що є тиха кооперація між православними й католицькими протипатріярхальниками...

Це радість, що у привітанні Їх Блаженства в Торонто взяли участь багато народних і політичних організацій. Але від тих привітань не раз смутком віє... Предсідник УНС пан Й. Лисогір, він же і заступник президента УККА, вітаючи Їх Блаженство ні одного разу не вжив титулу "Верховний Архiepіскоп"; а його торжественна заява "не пожаліємо нічого шоби здобути волю Україні" на практиці виявилась так, що ні УНС, ні УККА волі Україні не злобувають, аде своїми акціями стали по стороні противників самостійности Української Католицької Церкви і її патріярхату. Він втримався в тоні свого філядельфійського Архiepірея, який Верховному Архiepіскопові нічого більше не бажає, як лише "повороту до його власної митрополії"... Ще більше образливо вітав Їх Блаженство від імені українських журналістів редактор "Свободи" пан Іван Кедрин-Рудницький, титулуючи Верховного Архiepіскапа "лідером, так дуже нині потрібним українській еміграції"... Так ніби еміграція мало їх має.

На вістку про відвідини Кир Йосифа усіх трьох епархій ЗСА душі мирян знова піднялись. Але краці надії були знова затемнені. Зі змісту урядового тижневика Митрополита Сенишина від дня 30 червня 1968 року виходить, що філядельфійська архiepіархія готується привітати голову Української Католицької Церкви лише як "кардинала римської католицької Церкви, а не як Первоієрарха з признаними йому Другим Ватиканським Собором патріяршими правами.

Англomовна публіка, старі емігранти й тут народжені священники не знатимуть правди про тріумфальні події в Канаді, бо англomовний "Шлях" їх про це не інформує, і не закликає їх до масової участі в урочистостях самої Філядельфії. З такої підготовки "привітання" Верховного Архiepіскапа може вийти, / і піти до Риму/, доказ, що за Верховним Архiepіскопом стоять лише нові емігранти-скитальці, а головна маса старих емігрантів і англomовної публіки його не бажають, і "роздор між вірними" готовий.

В очікуванні радісних хвилин перебування Верховного Архiepіскапа Кир Йосифа Сліпого у більших містах ЗСА, і в свідомості необхідних при тому тіней нашого рідного смутку, віримо таки в краці кінцеві результати тріумфальних подій раннім літом 1968 року в Канаді і ЗСА.

З ДІЯЛЬНОСТІ НАШОГО ТОВАРИСТВА

Дня 30 березня цього року відбулися в Нью Йорку другі загальні збори Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви. Загальні збори були присвячені виключно діловим справам товариства, узгідненні думок делегатів шо до дальшої діяльності товариства а також організаційним та церковно-політичним справам. Після проведеної дискусії і уділенні абсолюторії уступаючій управі загальні збори вбрали нові керівні органи товариства в такому складі:

Краєва Управа: о. Володимир Білінський – почесний голова, Василь Качмар – голова, др. Стефанія Бережницька, інж. Ірина Колтунюк – містоголови, др. Олександр Ничка – секретар, Ярослав Пастушенко, др. Михайло Бих, мгр. Ярослав Щербанюк, інж. Степан Процик та інж. Микола Галів – члени.

Редакція журналу "За Патріярхат": інж. Степан Процик /головний редактор/, др. Зиновій Гіль, Богдан Ясінський.

Контрольна Комісія: ред. Василь Пасічняк, др. Ярослав Крив'як, інж. Богдан Козак.

Громадський Суд: проф. Дам'ян Горняткевич, др. Б. Бабій, др. Володимир Процик.

Згідно з проведеною реформою статута товариства загальні збори вибрали також Крайову Раду в такому складі: проф. Михайло Тершаковець – почесний голова, др. Роман Осінчук – голова, проф. О. Андрушків, о. В. Андрушків, о. Р. Ганас, о. С. Клепарчук, о. Ю. Кочержук, о. М. Кравчук, о. З. Павлович, о. Б. Смик, др. М. Зарицький, інж. Т. Заяць, mgr. Б. Ковшевич, др. В. Кліш, др. Р. Кравчук, інж. Н. Матвійків, інж. Р. Левицький, др. Я. Миндюк, др. Д. Миндюк, др. Н. Мичковський, пані О. Соневецька, др. Л. Смішко, др. М. Томорович, інж. М. Хронов'ят, проф. М. Чубатий, др. В. Шандор, др. Я. Шав'як, проф. М. Чировський, Б. Ясінський, пані Д. Кузик, – члени.

х

В продовженні петиційної акції і висилки меморандумів до високих церковних достойників управа товариства разом з делегацією, яка відбула авдієнцію у представника Папського Делегата у Вашингтоні Архiepіскопа Раймонді, єпископа Геральда МекДевіта, виготовила і передала єпископові МекДевітові чотирнадцять сторінковий меморіал, представляючи історичну і сучасну ситуацію в нашій церкві, становище її ієрархії та мирян, як також ціль і програму товариства.

Супровідне письмо, згідно з бажанням єпископа МекДевіта обняло й головні тези відбутої в нього авдієнції.

Від преосвященого МекДевіта наспіло письмо із потвердженням одержання меморандума, і його замітками.

х

В зв'язку із заповідженим приїздом Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпого до Канади управа товариства повела ширшу акцію за масовою участю мирян ЗСА в імпрезах в Торонто. Тому що на початку ієрархія нашої церкви і разом й чолові громадські організації мовчали або вичікували, управа товариства оголошеннями у пресі й обіжниками до своїх відділів розпочала цю широку акцію, і вислала в зв'язку з тим письма до усіх трьох наших Владик. До Владики Кир А. Сенишина вислано письмо такого змісту:

Ваше Високопреосвященство!

Членство нашого товариства в ЗСА, сповнене великою радістю з нагоди приїзду Його Блаженства Верховного Архiepіскопа Кардинала Кир Йосифа Сліпого до Торонта, масово готується привітати нашого Ісповідника Христової Віри, Первоієрарха української Католицької Церкви.

Ми широко просимо Ваше Високопреосвященство ласкаво благословити своїх мирян у щасливу дорогу. У Торонто дня 16 червня цього року ми молитимемо Вселаскавого Господа нашого за нашу Церкву, за її єдність і за наш страдницький нарід.

У християнській пошані до Вашого Високопреосвященства, остаємо

/підписи/

До УККА управа товариства вислала письмо такого змісту:

Вельмишановні Панове!

Відділи й Мужі Довір'я нашого товариства в ЗСА, як і теж Крайова Управа та Крайова Рада сильно стурбовані фактом, що УККА, як надрядна українська установа в цій країні, досі не проголосила заклику до своїх низових клітин у справі привітання Голови Української Католицької Помісної Церкви, Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Кардинала Кир Йосифа Сліпого у Торонто, в днях 15 і 16 червня цього року.

Ми просимо керівні органи УККА ласкаво проголосити такий заклик до українців у ЗСА в українській пресі, щоб наше громадянство побачило й переконалось, що Український Конгресовий Комітет Америки обстоює ідею єдності Української Католицької Церкви та Її неподільного Проводу.

Прошу ласкаво прийняти вислови нашої до Вас пошани,

/підпис голови т-ва/

Управа вислала в цій справі письма до багатьох других центральних організацій, в тому до організацій молоді, і також письма з проханнями до нашого священства. Як можна було переконались ці заклики й прохання дали в результаті великий успіх.

х

З нагоди участі у торжествах Торонта членів управ Комітету Оборони Обряду Традицій і Мови Української Католицької Церкви /Канади і ЗСА/, і членів Крайової Управи Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви відбулася в суботу, дня 15 червня в Українському Народному Домі при Крісті стр., в гол. третій, спільна нарада обох організацій. Темою наради були дві основні проблеми: перебіг і значення відвідин Верховного Архiepіскопа на американських теренах, і справа координації дії, переведення спільних акцій а чи навіть і евентуальне сполучення трьох організацій у одну, з одним проводом й одною програмою. Було також говорено про можливість створення із трьох споріднених видань, / За Рідну Церкву, Мирянин, За Патріархат/, одного більшого журналу.

Слід зазначити, що не зважаючи на різні місцеві проблеми якими ці товариства займаються, та чимو невиглядного географічного розположення тих організацій, ці справи мали оновлення учасників наради. При нагоді торжеств у Філадельфії, Нью Йорку та Чикаго належало б такі координаційні наради відбувати даліше, щоб на них спільно проаналізувати найновіші події, узрішити тактику та напрямні на майбутнє.

Спільна нарада у Торонто закінчилась схваленням резолюції, які негайно були передані Верховному Архiepіскопові Кир Йосифові Сліпому.

Текст резолюції такий:

1. Спільна нарада представників Комітетів Оборони Обряду, Традицій і Мови Української Католицької Церкви і Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви, відбута в Торонто, історичного дня 15 червня 1968 року складає шировідданий привіт Первоієрархові і Голові Української Католицької Церкви – Великому Синові Українського Народу Їх Блаженству Верховному Архiepіскопові Кардиналові Кир Йосифові Сліпому з нагоди його першої візитації свого стада на американському терені.

2. Зібрані прохають його Блаженство Верховного Архiepіскопа скликати Синод Українських Ієрархів, і рівночасно висловлюють прохання та домагання до всіх Владик нашого обряду об'єднано працювати над остаточним завершенням нашої Церкви на патріархальних засадах.

3. Учасники наради вирішили в засаді справу координації праці їхніх товариств передати управам обох централь.

За Президію Зборів:

Мгр. Роман Миндюк
предсідник

Михайло Мигаль
секретар

Василь Пасічняк
заступник предсідника

проф, Богдан Попель
голова Централі Комітетів
Оборони Обряду, Традицій і
Мови Української Католицької
Церкви

Василь Качмар
голова Товариства за
Патріархальний Устрій
Української Католицької
Церкви

х

У зв'язку з приїздом Верховного Архиепископа до ЗСА, у Філадельфії, Нью Йорку та Чикаго створено почесні, привітальні та ділові комітети. Філадельфійський та Чикагівський Владика самі покликали ці комітети, і склали їх із прихильним до них людей, виключаючи своїх протівників. Таким чином еліміновано від участі в комітетах не тільки Товариство за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви і Комітет Оборони Обряду, Традицій і Мови Української Католицької Церкви, але й багато інших організацій, які з тих чи інших причин не полюбались Владикам. Через такий невідповідний підхід наших Владик, які приїзд Верховного Архиепископа хочуть використати для суперечок зі своїми протівниками, чикагівський Комітет, при повній піддержці сімнадцяти громадських організацій, які разом репрезентують три четверті усіх вірних Чикага, приготувляються привітати Блаженнішого окремо від покликаного Єпископом Габром комітету. У Філадельфії відділ патріархального товариства, також при піддержці біля двадцяти громадських організацій, вибрав тричленну комісію, якої завданням є ввійти в порозуміння із церковною владою в цілі доповнення покликаних комітетів представниками тих організацій, яких поминено, і в цілі деякої модифікації урочистостей, для кращого й успішнішого їх переведення.

Крайова Управа нашого товариства вислала в тій цілі до Митрополита Кир Амброзія Сенишина такого листа:

Ваше Високопреосвященство!

У зв'язку з приїздом до Америки Його Блаженства Верховного Архиепископа Кир Йосифа Сліпого у Філадельфії створено Комітет із українських центральних й місцевих організацій під проводом Вашого Преосвященства. На жаль у списку членів Комітету немає цілої низки українських так центральних як і місцевих наших організацій.

Наша управа має в цій країні низові клітини, то є Відділи й Мужів Довір'я, які діють майже в кожному ставті. Наше товариство є членом надрядної української установи, то є Українського Конгресового Комітету Америки. А в тім у списку Філадельфійського Комітету немає ні представника нашого товариства, ані теж представника Його відділу у Філадельфії.

Блаженніший Кир Йосиф, як голова всієї Української Католицької Церкви, приїжджає до Америки, а до Філадельфії тимбільше, як посланець миру і любові. Верховний Архиепископ Кир Йосиф є символом живої єдності нашої Церкви та її вірних і тому усі мають однакове право висловити Його Блаженству свої синівські почування. Будьяке і ким би то не було ділення мирян наших на два табори свідчити може про злонаміренність у відношенні до найвищого нашого авторитету, то є до Його Блаженства. Тому ми просимо Ваше Високопреосвященство включити наших представників і саме наше товариство до Вашого Комітету.

У християнській пошані та любові,
/підписи/

РЕЗОЛЮЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ

Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви

Делегати та члени основники Комітету - попередника Тва за Патріархальний Устрій У.К.Церкви, після нарад і основної дискусії, проаналізувавши сучасне положення Української Католицької Церкви, схвалили одноголосно такі резолюції:

Привіти:

1. Зібрані вітають Його Блаженство Верховного Архиепископа Кир Йосифа та висловлюють Йому свою глибоку пошану як Архиепископу цілої нашої Церкви. Зібрані прирікають Його Блаженству свою синівську відданість і готовість усіма своїми силами співпрацювати над розбудовою і скріпленням нашої Церкви під Його проводом і за Його благословенням.
2. Зібрані, як представники Божого люду нашої Церкви, вітають Святіший Синод Церкви нашого обряду, Високопреосвященних Митрополитів, Преосвященних Єпископів, Пастирів душ наших і бажають Їм Божої допомоги при співпраці всього духовенства допомогти Його Блаженству Верховному Архиепископу завершити структуру нашої Помісної Церкви. Бо щойно тоді, усунувши певні безпорядки в нашій Церкві, помножаться ряди покликань до духовного стану.
3. Вітаємо наших братів і сестер, членів прадідної нашої Церкви на Батьківщині та висловлюємо їм наш подив за їхній християнський героїзм. Клонимо голови перед мучениками та ісповідниками Христової віри в Україні та на засланні. Їхні терпіння за Християнство це заорука відродження Християнської України, а для сучасників і майбутніх поколінь це могутній моральний капітал.

Ствердження відносно сучасного положення Української Католицької Церкви.

1. З глибокою прикрістю стверджуємо, що надії, що їх українські миряни повязували з II-им Ватиканським Собором досі не здійснені. Постанови Декрету про Східні Церкви, схвалені Собором і потверджені Апостольським Престолом не примінені в практичному житті нашої Церкви. Тому наша Церква Українсько-Руського обряду, найчисленніша з поміж усіх Помісних Східних Церков, які об'єднані з Апостольською Столицею, під сучасну пору є роз'єднана, штучно поділена, її історичну назву міняється, вводиться чужі нашому традиційному обрядові реформи та міняється у святій літургії мову.

У висліді цих накинених змін наша найбільша східна Помісна Церква на першому Синоді Вселенської Церкви 1967р. не була репрезентована, як одна цілість-церковна одиниця.

2. Факт, що досі не відбувся Синод нашої Церкви, приймаємо з великим болем наших душ. Стверджуємо, що таким чином заподіяно велику кривду релігійному життю українського народу та захитано авторитет нашої Церкви. Довговікова праця наших владик і священослужителів, а вкінці мучеництво та ісповідництво нашої Церкви, не удостоїлися признання.

Стверджуємо, що Синод нашої Помісної Церкви з певних причин не міг

відбутися. Молимо Бога, щоб винуваті в цьому направили свою вину.

3. Через брак структурального завершення нашої Церкви під одним проводом Верховного Архиепископа та Його Святішого Синоду помічається у нашій Церкві занепад правопорядку, карности, так поміж мирянами, як і теж поміж священослужителями. Доволі відмітити тільки події в Епархії Чикаго та Пітсбургу, а також у духовних семінаріях Пітсбургу та у Вашингтоні. Це тривожні позначки розладдя.

Прохання.

1. Учасники Зборів прохають Апостольський Престіл, щоб при екуменічних і дипломатичних взаєминах з країнами з комуністичним устроєм, мав на увазі домагання легально забезпечити існування Українсько-Католицької Церкви на всіх тих теренах, на яких вона існувала впродовж віків аж до 1944 року.

2. Збори прохають Апостольський Престіл ласкаво подбати, щоб тепер при дещо змінених умовах у Чехо-Словацькій Республіці, Єпископ Василь Гопко, усунений з єпископського престолу комуністичним насиллям, одержав канонічне право керувати Епархією попередника Кир Павла Гойдича, замученого в чеській комуністичній в'язниці.

Те саме стосується і найстаршого в цілій Східній Європі єпископства у Перемишлі. Цей владичий престіл є під цю пору без нашого владика, дармащо поперх 300,00. українських мирян, які живуть у Польщі, позбавлені свого ієрархічного церковного проводу.

3. Збори гаряче прохають Його Блаженство Верховного Архиепископа Кир Йосифа – голову Української Католицької Церкви –, щоб Він Первоєрарх нашої Церкви на основі прав, признаних Йому Вселенським Собором, як найскоріше скликав Синод Ієрархів нашої Церкви для завершення об'єднання нашої Церкви.

Президія Зборів:

Проф. Мирослав Лабунька

Проф. Іван Рудакевич

Др. Олександр Ничка

UKRAINIAN CATHOLIC ASSOCIATION
P. O. Box 11012
Philadelphia, Pa. 19141
U. S. A.

TO:

Ціна 50 центів